

Jaarbrief 2011

COPD-keten regio Midden-Holland

Doelstelling van de keten is goede ketenzorg voor de COPD-patiënten in de regio Midden-Holland door verbetering van de samenwerking tussen 1e en 2e lijn. Er zijn in Midden-Holland ongeveer 4.800 mensen bij de huisarts bekend als COPD-patiënt, maar het werkelijk aantal COPD-patiënten ligt wellicht rond de 15.000.

Keten DBC COPD

Dit jaar is in Midden-Holland hard gewerkt aan de voorbereidingen van de keten DBC om COPD zorg in Midden-Holland te bekostigen. De keten DBC is gebaseerd op de landelijke zorgstandaard, waarin beschreven staat waar COPD zorg aan moet voldoen. Om een keten DBC contract af te kunnen sluiten met de zorgverzekeraar is een zorggroep noodzakelijk. Deze is in Midden-Holland opgericht door de ROH. Er is op dit moment nog niet duidelijk hoe de ketenfinanciering er uit zal gaan zien.

Netwerk COPD complementair aan de zorggroep COPD

Het netwerk COPD is complementair aan de zorggroep. De zorggroep is de financiële contractpartij en is verantwoordelijk voor zorginhoudelijke prestaties en resultaten. Het netwerk blijft zich richten op kennis en innovaties delen en is gericht op de totaliteit van de COPD zorg. Zorggroepen en netwerken vormen twee kanten van dezelfde medaille.

Evaluatie van goede COPD zorg bij patiënten

In het afgelopen jaar zijn 11 patiënten thuis geïnterviewd over de kwaliteit van COPD zorg in Midden-Holland. De interviews zijn afgenomen door een ervaringsdeskundige. De conclusie van de evaluatie is dat de patiënten over het algemeen tevreden zijn over hun COPD zorg en dat hun kwaliteit van leven toegenomen is. Enkele resultaten van het onderzoek zijn:

- Twee patiënten vonden de disciplines erg streng, daar waar het gaat om het stoppen met roken.
- De helft van de patiënten is doorverwezen naar fysiotherapie, daardoor zijn ze meer gaan bewegen.
- Ze vonden het prettig adviezen te krijgen bij de apotheek over medicijngebruik.
- Er wordt door de patiënten meer aandacht besteed aan het gebruik van medicijnen.
- De patiënten hoesten minder en hebben een betere conditie dan vorig jaar;
- Bij vijf patiënten is er niet veel veranderd in de manier van leven, bij één patiënt is er sprake van verslechtering en de rest gaf aan beter te functioneren, meer zin in het leven te hebben, goed gemotiveerd te zijn etc.

Longpunt Gouda e.o.

Het Groene Hart Ziekenhuis, ZorgBrug en het Astma Fonds hebben samen Longpunt Gouda en omgeving opgericht. De openingsbijeenkomst vond plaats op 8 december jl. Longpunt is dé maandelijkse ontmoetingplaats voor longpatiënten, hun naasten en zorgverleners. De bijeenkomsten van Longpunt hebben een informeel karakter en er wordt altijd een gastspreker uitgenodigd. Lidmaatschap is niet verplicht. Deelname is gratis. Bijeenkomsten van Longpunt Gouda e.o. vinden iedere tweede donderdag van de maand plaats (m.u.v. juli en augustus) in Cultureel Centrum Concordia, Concordiaplein 1, 2851 VV Haastrecht.

Voor meer informatie kunt u terecht bij Hanneke Leroux, verpleegkundige specialist longziekten ZorgBrug, hanneke.leroux@ghz.nl

Huisartsenpraktijken

Bij circa 20 huisartsen wordt actief gewerkt aan de implementatie van 'Goede COPD-zorg'. Voor sommigen houdt dit het structureel vastleggen van afspraken in, voor anderen gaat het om taakherschikking en het invoeren van een COPD-spreekuur. Hierbij kan gebruik gemaakt worden van verschillende ondersteuningmogelijkheden, zoals de inzet van de verpleegkundig specialist, diverse scholingen, consultatie van de expertgroep etc.

Deskundigheid/scholing

De vakgroep fysiotherapie heeft een kwaliteitsslag gemaakt in de zorg voor patiënten met COPD. Hiervoor zijn de kwaliteitseisen herschreven en is de lijst van geschoolde fysiotherapeuten herzien. Geschoolde fysiotherapeuten hebben recent een landelijke COPD cursus gevolgd. De eerder genoemde lijst was niet meer up to date en is ten aanzien van vorig jaar flink geslonken. De actuele lijst met gekwalificeerde fysiotherapeuten is via de website van het Transmuraal Netwerk beschikbaar. Ook de lijsten van oefentherapeuten, logopedisten en diëtisten zijn hier te vinden.

Goede COPD-zorg =

- Patiënt staat centraal en is medeverantwoordelijk.
- Ondersteuning stoppen met roken.
- Diagnostiek volgens NHG standaard.
- Diagnose op basis van spirometrie.
- Beleid op basis van GOLD-criteria.
- Huisarts is hoofdbehandelaar.
- Criteria voor doorverwijzing naar de longarts.
- Praktijkverpleegkundige heeft een coördinerende en begeleidende rol.
- Kortdurende behandeling door getrainde fysiotherapeuten.
- Verwijsschema naar diëtist op basis van BMI en bepaling van de vetvrije massa.
- Medicatiebegeleiding door apotheken.
- Klinische opname volgens een geprotocolleerd klinisch pad.
- Multidisciplinaire poliklinische longrevalidatie.
- Goede voorlichting en stimuleren zelfmanagement.

- Leefstijladviezen en psychosociale ondersteuning.
- Gestructureerde follow-up.

Website

Op de website www.transmuraalnetwerk.nl is onder programmalijnen meer te vinden over de COPD-keten.

Plannen 2012

- Verdere implementatie van de goede COPD-zorg.
- Uitgeven van een nieuwsbrief aan de achterban over ontwikkelingen en knelpunten rondom (bekostiging) COPD.
- Deskundigheidstrainingen fysiotherapie, verpleegkundigen, diëtiste, oefentherapeuten, logopedisten.
- Evaluatie van goede COPD-zorg bij patiënten.
- Landelijke ontwikkelingen volgen.
- Activiteiten op de wereld COPD-dag 15 november 2012

Expertgroep COPD

- Wilma Bijsterbosch, voorzitter, directeur ZorgBrug
- Hanneke Leroux, verpleegkundig specialist longziekten ZorgBrug
- Karin van Assen, longarts Groene Hart Ziekenhuis
- Michiel van Zadelhoff, huisarts te Gouda
- Bep van Leeuwen, praktijkverpleegkundige te Gouda (tot dec. 2011)
- Eveline Bal, praktijkverpleegkundige te Gouda (per dec. 2011)
- Marian de Vries, fysiotherapeut Groene Hart Ziekenhuis
- Carlien Buurman, fysiotherapeut 1^e lijn
- Willy Verstegen, diëtiste, Vierstroom
- Jaap Melis, apotheker te Gouda
- Nils van Duivendijk, longfunctieassistent Groene Hart Ziekenhuis
- Harold van Mechelen, COPD patiënt
- Ineke Hendriks, logopedist, 1e en 2e lijn
- Yolanda Tromp, oefentherapeut Mensendieck te Gouda
- Tinka Mesman, maatschappelijk werk GHZ
- Renée van Haastert, Netwerkcoördinator COPD, Transmuraal Netwerk Midden-Holland

De verpleegkundig specialist is per mail bereikbaar: COPD@transmuraalnetwerk.nl

TRANSMURAAL NETWERK
MIDDEN-HOLLAND